

Bildande av naturreservatet Norra Hammaren i Arboga kommun

(4 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Naturreservatets namn ska vara Norra Hammaren.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet (se *Reservatsföreskrifter*).

Länsstyrelsen fastställer samtidigt, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., skötselplanen för naturreservatets långsiktiga vård (bilaga 2). Förvaltare av reservatet ska vara Länsstyrelsen.

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet

Utöver vad som i övrigt gäller är det förbjudet att inom reservatet:

- 1 avverka, gallra, röja, så, plantera eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar,
- 2 ta bort, flytta eller upparbeta dött träd eller del av träd,
- 3 bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar reservatsområdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden (t.ex. att gräva, muddra, spränga, schakta, plöja, borra, dämna, nydika, rensa dike, utfylla, tippa, markbereda, bryta stubbar eller utföra annan markbearbetning),
- 4 uppföra byggnad eller annan anläggning (t.ex. vindkraftverk, jakttorn, mast, hamn, brygga, bro, spång, mark- eller luftledning, stängsel eller annan hägnad),
- 5 anlägga väg, stig, led, uppställningsplats för fordon, släp, båtar eller motsvarande,
- 6 framföra motordrivet fordon,

- 7 anordna upplag,
- 8 utfodra vilt,
- 9 införa för trakten / området främmande växt- eller djurart/ras,
- 10 använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk, aska, gödningsämnen eller motsvarande,

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelse att tåla visst intrång
Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

- 1 utmärkning av reservatets gränser i terrängen samt utplacering av informationstavlor
- 2 anläggande och underhåll av vandringsstig
- 3 friställning av ädellövträd, röjning, betesdrift och motsvarande naturvårdsåtgärder i ädellövmiljöer
- 4 friställande av gamla ädellövträd i hela området
- 5 inventeringar och undersökningar av mark- och vattenförhållanden, flora och fauna etc

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet och om ordningen i övrigt inom reservatet

Utöver vad som i övrigt gäller är det förbjudet att inom reservatet:

- 1 gräva, hacka, rista, måla eller på annat sätt skada jordytan eller fasta naturföremål såsom berghällar och block,
- 2 skada vegetation eller naturföremål i övrigt t.ex. genom att insamla örter, gräs, mossor, svampar eller lavar, med undantag för bär och matsvamp för husbehov,
- 3 fånga eller döda djur,
- 4 framföra motordrivet fordon,
- 5 medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur,
- 6 elda
- 7 Sätta upp tavla, skylt, affisch, orienteringskontroll eller permanent snitsla spår,
- 8 använda området för organiserade tävlings- eller övningsändamål, lägerverksamhet eller motsvarande,

Föreskrifterna under A och C ska inte utgöra hinder för

- reservatsförvaltaren eller den som arbetar på uppdrag av förvaltaren att utföra skötsel enligt följande:
 - × friställa gamla, grova träd inom hela reservatsområdet,
 - × utföra röjning, bete, avverkning av enstaka träd, friställning eller motsvarande naturvårdsåtgärder i syfte att bevara en öppen, luckig ädellövskog inom skötselområde 1, 3 och 4 på bilaga 1,
 - × markera och underhålla befintliga gångstigar genom naturreservatet,
 - × markera naturreservatsgräns samt sätta upp informationstavlor
- nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning,
- nödvändiga åtgärder vid underhåll av väg inkl. vägområde,
- att fällt klövvilt transporteras ut ur området med hjälp av mindre terrängfordon på ett sådant sätt att risken för skador på mark och vegetation minimeras, jakt med löshund, markering av jaktpass i samband med jakt samt underhåll av befintliga jakttorn
- rensning av befintligt dike enligt bilaga 1 till tidigare djup, bredd och läge. Undantaget omfattar att hålla en dikesgata (5 meter på varderas sidan) fri från träd och buskar samt att köra mindre grävmaskin inom denna. I första hand ska rensning ske från dikets södra sida. Länsstyrelsen ska informeras i god tid innan rensning utförs.
- vetenskapliga undersökningar med syfte att öka kunskapen om de biologiska värdena i området. För sådana undersökningar på initiativ av annan än Länsstyrelsen krävs dock Länsstyrelsens godkännande.

Länsstyrelsen erinrar om att föreskrifterna under C, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, gäller omedelbart även om beslutet överklagas.

Uppgifter om naturreservatet

Objektnamn	Norra Hammaren
NVR-id	
Skyddsform	Naturreservat
Natura 2000-område	gränsar till Södra Hammaren SE0250132
Län	Västmanland
Kommun	Arboga kommun
Lägesbeskrivning	ca 12 km söder om Arboga
Karta	Terrängkartan: 10 G SV Fastighetskartan: 10 G 4a
Fastigheter	Järnäs 4:5, Järnäs 3:4
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västmanlands län
Areal	19,4 ha, varav produktiv skogsmark 19,4 ha

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara biologisk mångfald som är knuten till gamla ädellövträd, ädellövmiljöer och grov ved av ädellöv
- bevara biologisk mångfald som är knuten till lövsumpskog på Hjälmarens landvinningsmarker i allmänhet och vid Sickelsjö i synnerhet
- skydda och återställa livsmiljöer för skyddsvärda arter knutna till ädellövmiljöer samt lövsumpskog

Syftet ska nås genom att:

- lövsumpskogarna på landvinningsmarken lämnas till fri utveckling
- naturvårdsinriktad röjning, bete, avverkning av enstaka träd etc genomförs i ädellövmiljöer
- friställning av grova ädellövträd
- borttagande av uppväxande gran
- naturreservatsgränser markeras
- informationstavlor sätts upp
- vandringsled markeras och underhålls

Beskrivning av området

Naturreservatet Norra Hammaren ligger ett par kilometer söder om Sickelsjö, vid Frösshammarsviken och alldeles intill det befintliga naturreservatet Södra Hammaren. Båda områdena består av moränholmar bevuxna med ädellövdominerad lund eller skog, som i äldre tid nyttjats som löväng och då varit betydligt öppnare än idag. Norra Hammaren erbjuder en mer öppen och luckig skogsmiljö än Södra Hammaren, och värdena är främst knutna till gamla ädellövträd, mer eller mindre solbelysta, samt ett rikt fåltskikt. Mellan och utanför holmarna brer lövsumpskog ut sig på landvinningsmarkerna efter sjösänkningen av Hjälmarens i slutet av 1800-talet. Längst ut mot vattnet dominerar alskog som närmare den gamla strandlinjen successivt blandas upp och domineras av björk. Bitvis finns rika aspinslag, men även enstaka ädellövträd.

Skäl för beslut

Sammantaget finns mycket starka skäl att bilda naturreservatet Norra Hammaren. Området hyser i sig själv mycket höga värden i form av äldre ädellövträd och en rik flora och fauna i såväl träd- som fåltskikt. Ädellövmiljöer utgör en prioriterad naturtyp i skyddssammanhang och området ligger inom värdestrakten "Hjälmarens öar och strandskogar". Skydd av området är därmed helt i linje med strategin för formellt skydd i Västmanland som tagits gemensamt av Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen. Närheten till Södra Hammaren med för länet helt unika ädellövskogsvärden utgör ytterligare skäl. Skogsbruksåtgärder i området skulle

förstöra stora biologiska värden. Bevarandet av området är i linje med strategin "Hjälmarens lövskogar", vars främsta syfte är att öka andelen löv runt Hjälmarens.

Prioriterade bevarandevärden

Norra Hammaren ligger i de västra delarna av den naturgeografiska regionen "Svealands sprickdalslandskap" alldeles vid sjön Hjälmarens och representerar mycket väl de naturvärden som denna lövskogstrakt står för. Landvinningsmarkernas lövsumpskogar och den högre belägna ädellövkogen, båda med en stor artrikedom, är typiska för sitt läge. Både kärnområdet för ädellövkogen och för strandskogen är klassade som nyckelbiotoper. Dessa skogar omfattas av den värdestrakt för "Hjälmarens öar och strandskogar", som är särskilt utpekad i *Strategi för formellt skydd av skog i Västmanlands län* (Länsstyrelsen & Skogsstyrelsen 2006). Ädellövkog utgör också en nationellt prioriterad naturtyp vid skydd av skog.

Under hösten 2013 undertecknade berörda myndigheter och kommuner en gemensam landskapsstrategi "Hjälmarens lövskogar", vars främsta syfte är att långsiktigt bidra till det unika lövlandskap som Hjälmarens strandskogar utgör. Det omfattar såväl trivialsumpskogar som ädellövmiljöer. Långsiktigt skydd av de mest värdefulla naturmiljöerna i form av naturreservat, biotopskydd eller avtalslösningar är en viktig del för att bevara landskapet och förutsättningar för arter beroende av lövskogarna. Skyddet av Norra Hammaren ligger helt i linje med denna strategi.

Trädskiktet vid Norra Hammaren domineras av lönn, ek och ask med ett väl utvecklat hasselbestånd på höjden respektive al och björk på låglänta delar. Grova aspar finns på flera ställen. Inventeringar har visat på en synnerligen rik insektsfauna och lav-, moss- och svampflora med ett stort antal rödlistade arter, signalarter och andra arter som indikerar höga naturvärden. Områdets hyser både skugggynnade och solgynnade arter. De ljuskrävande arterna är sannolikt en rest från den tiden då hela området, både Norra och Södra Hammaren, hade ett betydligt glesare trädskikt. För att bevara dessa arter är det viktigt att området även fortsättningsvis får behålla en viss grad av öppenhet. En ren naturskog med fri utveckling skulle innebära att flera rödlistade arter försvann. Samtidigt utgör området ett viktigt komplement till södra Hammaren för de arter som är mer skuggberoende och gynnas av fri utveckling. Kryptogamerna är främst knutna till själva träden, såväl grova, friska träd, såsom fristående ekar, som död lövved i olika nedbrytningsfaser, men även kärlväxtfloran är mycket rik med flera skyddsvärda lundväxter såsom storrams, lungört, myskmadra och tandrot.

Skogsbruksåtgärder i form av avverkning, gallring, körning, markberedning, plantering etc inom området skulle skada såväl strandskogar som moränholmarnas ädellövmiljöer. En viss grad av röjning eller borttagande av skuggande träd i syfte att upprätthålla dagens luckiga och relativt öppna ädellövkog med en rik flora knuten främst till grova träd och till fältskiktet är viktigt för att bevara områdets höga naturvärden. Ädellövmiljöns nuvarande karaktär skulle också kunna upprätthållas genom extensivt bete. Grova träd, framförallt ekar, bör friställas för

att värna arter knutna till dessa. Strandskogarnas naturvärden säkras bäst genom att området får utvecklas naturligt utan mänskliga ingrepp.

Miljökvalitetsmål

Bildandet av naturreservatet är en del av uppfyllandet av miljökvalitetsmålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv, om vilka Sveriges riksdag beslutat.

Natura 2000

Reservatet gränsar till Natura 2000-området Södra Hammaren (SE0250132), där naturtypen ”nordlig ädellövskog” enligt EU:s art- och habitatdirektiv är utpekad. Länsstyrelsen bedömer att Natura 2000-områdets och naturtypens tillstånd kommer att gynnas genom att angränsande ädellövskog skyddas i reservatsbeslutet.

Riksintresse

Hela det föreslagna naturreservatet ligger inom ett större område benämnt ”Järnäs”, som utpekats som riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap 6 § miljöbalken. Järnäs är ett för länet unikt odlingslandskap med medeltida anor och många bevarade, ålderdomliga strukturer kring gårdarna. Hela sjön Hjälmarens utgör ett område av riksintresse för yrkesfisket samt för friluftslivet (intresseaspekter: fritidsfiske, båtsport, bad, natur- och kulturstudier).

Motiv till skyddsformen naturreservat

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken ska densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras. Enligt 7 kap. 4 § miljöbalken får ett mark- eller vattenområde av Länsstyrelsen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Länsstyrelsen har bedömt att det är ett angeläget allmänt intresse att skydda Norra Hammaren, med dess artrikedom och starkt representativa naturmiljöer, som naturreservat.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har, i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av naturreservatet inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Andra sakförhållanden

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 och 4 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av naturreservatet är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av markområdet / vattenområdet, och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Länsstyrelsen har, i enlighet med 7 kap. 13-18 §§ miljöbalken, beaktat strandskyddsbestämmelserna vid planeringen av åtgärder för reservatets vård och skötsel samt anordningar för friluftslivet.

De vattenarealer som ingår i det område som skyddas utgör endast arronderingsmark och är inte i sig själv en del av syftet. Inga föreskrifter föreslås i syfte att skydda vattenmiljön.

Ärendets handläggning

Dokumentation

De mycket höga naturvärdena inom området är kända sedan lång tid tillbaka. Södra Hammaren skyddades år 1919. Norra Hammarens naturvärden har successivt ökat i takt med att trädskiktet blivit äldre. Området finns noterat i flera inventeringar, bl a våtmarksinventeringen och länets naturvårdsplan. Två nyckelbiotoper finns i området. Under 2004 genomfördes en naturvärdesinventering på uppdrag av Länsstyrelsen. Värdena i Norra Hammaren överensstämmer i stora drag med naturvärdena för Södra Hammaren och det är i sig angeläget att få till stånd ett större område skyddad ädellövskog för att öka förutsättningarna för de båda områdenas värden att bestå och utvecklas utan påverkan från omgivande mark.

Avgränsning och överenskommelse

Initiativ till skydd av området togs av Länsstyrelsen i början av 2004 då ett större markägarmöte hölls rörande ett flertal biologiskt värdefulla områden vid Hjälmarens. Då var ambitionen att slå ihop området med det befintliga naturreservatet Södra Hammaren. Efter inledande diskussioner med markägarna fick arbetet vila under ett antal år. Hösten 2013 återupptogs arbetet och Länsstyrelsen föreslog då ett separat naturreservat för Norra Hammaren. I samråd med markägaren gjorde Länsstyrelsen ett förslag till avgränsning för området, som under våren 2014 mättes in av Lantmäteriet och värderades av Forum fastighetsekonomi. Därefter har Länsstyrelsen genom NAI Svefa förhandlat med markägarens ombud om ekonomisk ersättning för det intrång i markanvändningen som blir en följd av reservatsbildningen. Överenskommelse har vid tidpunkten för detta beslut ännu inte träffats.

Samråd

Samråd har enligt 26 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ägt rum med Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten, samt enligt 25 resp. 25 a § nämnda förordning med Arboga kommun respektive Skogsstyrelsen Västmanlands distrikt.

Konsekvensutredning

Länsstyrelsen har enligt 4 § förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning utrett föreskrifternas kostnadsmässiga och andra konsekvenser,

och dokumenterat dessa i en konsekvensutredning daterad den 26 september 2014.

Remiss

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken har, enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., förelagts att inom en tid av en månad yttra sig över förslaget till beslut om bildande av naturreservatet Vinnsjömossen. Förslaget till beslut har därutöver sänts på remiss till ett flertal berörda myndigheter och organisationer.

Remissyttranden

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker förslaget till beslut om bildande av och skötselplan för naturreservatet Norra Hammaren.

Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) har inga synpunkter på bildandet av naturreservatet. De tycker att det är bra att de geologiska förutsättningarna finns beskrivna i skötselplanen och beskrivningen överensstämmer med SGUs databaser. De önskar dock att dessa databaser läggs till i referenslistan.

Skogsstyrelsen ställer sig positiva till att bilda naturreservatet Norra Hammaren. Skogsstyrelsen vill särskilt lyfta ljusets betydelse för att på bästa sätt bevara och utveckla naturvärdena i skötselområde 1, Öppen ädellövlund, t ex bör det övervägas att frihugga särskilt värdefulla träd och skapa strukturell variation i ljusinsläpp genom andra åtgärder än röjning.

Naturvårdsverket ser positivt på Länsstyrelsens förslag och det bidrag till uppfyllande av miljö kvalitetsmålen som bildandet av naturreservatet Norra Hammarna innebär. Naturvårdsverket tillstyrker Länsstyrelsens förslag.

Västra Mälardalens Myndighetsförbund anser att föreskrifterna bör förtydligas med avseende på jaktfrågan och den i viss mån relaterade frågan om dödandet av insekter, inklusive vid insektshärjningar. I övrigt har Västra Mälardalens Myndighetsförbund inga invändningar mot reservatsföreskrifterna och ser positivt på beslutet att upprätta naturreservatet Norra Hammaren.

Richard Folin har framfört nödvändigheten av att kunna hålla ett område på 5 meter om vardera sidan av det stora diket öppet i syfte att kunna framföra lämpligt fordon vid dikesrensning i enlighet med undantag från reservatsföreskrifter.

Friluftsförbundet Region Mitt har inga invändningar i ärendet.

Jägareförbundet Västmanland har inget att anföra mot förslaget till beslut om Norra Hammarens reservatsföreskrifter utan tillstyrker detta. De tycker att det är positivt att tillåta jakt inom området enligt de av regeringen tillåtna jakttiderna, även på fågel. Likaså att löshund vid jakt får användas och uttransport av fäلت klövvilt får ske med mindre motorfordon.

Entomologiska föreningen i Dalarna och Västmanland tillstyrker Länsstyrelsens förslag till det nya naturreservatet, men föreslår en ändring så att Förvaltaren

(Länsstyrelsen) inte själv ska behöva söka tillstånd för att utföra artinventeringar eller övriga biologiska undersökningar.

Naturskyddsföreningen i Arboga är i stort sett mycket nöjda med att det bildas ett naturreservat för att skydda och bevara floran och lövskogen på Norra Hammaren, samt att det blir en bra och naturlig koppling mot naturreservatet Södra Hammaren. Föreningen har dock synpunkter på tillgängligheten enligt följande. Den bästa vägen till området är den som går öster om och parallellt med vägen mot Hästnäs. På denna väg står det idag att motortrafik är förbjuden. Föreningen anser att den skylten ska tas bort eller ändras så att motortrafik är tillåten. Man tycker också att den bästa platsen för parkering skulle vara vid Järnäs gård, där vägen går in mot Norra och Södra Hammaren.

Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttranden

Med anledning av yttrande från Västra Mälardalens Myndighetsförbund har föreskriften A4 justerats så att förbudet enbart gäller uppförande av byggnad eller annan anläggning. Angående insektsangrepp har ett förtydligande gjorts under Upplysningar, så att det framgår att ansvaret enligt 29 § skogsvårdslagen upphör i och med reservatsbeslutet och därmed inte tillkommer vare sig markägare eller staten. I övrigt kvarstår undantag beträffande jakt eftersom rätten att döda djur i samband med jakt enbart gäller jakträttsinnehavare och Länsstyrelsen därför anser att det vore otydligt att reglera detta via C-föreskrifter som enbart gäller allemansrättsliga rättigheter.

Synpunkterna från Richard Folin har tillgodosetts i sin helhet genom justering av redan tidigare inskrivet undantag för underhåll av befintligt dike. Avsikten har hela tiden varit att reservatsbildningen inte ska hindra rensning av befintligt dike, som i sin tur avvattnar mark utanför reservatet.

Angående möjligheterna att utföra inventeringar och undersökningar av flora och fauna, så har en justering av redan inskrivet undantag gjorts, så att godkännande av Länsstyrelsen enbart krävs för annan initiativtagare än Länsstyrelsen.

Angående synpunkter från Naturskyddsföreningen, så kan tillgängligheten till området i form av väg och parkering utanför reservatet inte hanteras inom ramen för detta beslut. Ett beslut om naturreservat kan enbart reglera nyttjande av mark inom reservatet. Länsstyrelsen har dock inlett dialog med markägare för att hitta en fungerande lösning beträffande åtkomst till de bägge naturreservaten Norra respektive Södra Hammaren.

Övriga synpunkter har i sin helhet tillgodosetts i beslutet.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna m.m.

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter för naturreservatet. Finns det synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva naturreservatet.

Natura 2000

Livsmiljöer som är utpekade enligt Natura 2000 ska uppnå eller bibehålla ett gynnsamt bevarandetillstånd. Detta innebär, enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken, att tillstånd krävs för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området.

Riksintresse

Enligt 3 kap. 6 § miljöbalken ska områden som är av riksintresse för naturvården, kulturmiljövården eller friluftslivet skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön.

Strandskydd

Vissa delar av reservatet är belägna inom område med strandskyddsbestämmelser enligt 7 kap. 13-18 §§ miljöbalken. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Artskydd

Fridlysta arter är skyddade enligt 4-9 §§ artskyddsförordningen (2007:845), med stöd av 8 kap. miljöbalken.

Vattenlagstiftning

Enligt 11 kap. 9 § miljöbalken krävs tillstånd för all vattenverksamhet. Enligt 19 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m. ska viss vattenverksamhet i stället anmälas till Länsstyrelsen. Det gäller t.ex. uppförande av anläggning, fyllning, pålning, grävning, schaktning, muddring eller liknande i ett vattenområde.

Ersättningstalan

I det fall överenskommelse med sakägare om ersättning inte träffats vid tidpunkten för detta beslut fortsätter förhandlingen om ersättning, dock längst ett år efter att beslutet vunnit laga kraft. Om överenskommelse om ersättning inte kan träffas, ska sakägare som vill göra anspråk på ersättning eller inlösen väcka talan hos mark- och miljödomstolen, som får avgöra ersättningsfrågan. Sådan talan ska enligt 31 kap. 13 § miljöbalken väckas inom ett år från det att detta beslut har vunnit laga kraft, i annat fall förlorar sakägare rätten till ersättning.

Insektsangrepp m.m.

Ansvar enligt 29 § skogsvårdslagen rörande insektshärjning övertas inte av staten vid bildande av reservat. Det framgår istället av 4 § skogsvårdslagen (1979:429) att ansvar enligt 29 § rörande insektshärjning inte ska tillämpas i den mån vad där sägs strider mot föreskrifter som har meddelats vid reservatsbildning. Det innebär att ansvaret enligt 29 § skogsvårdslagen inte gäller inom naturreservat där skogsbruksåtgärder förbjudits, och därmed tillkommer ansvaret varken markägare eller staten.

Kulturmiljövärden

Enligt 2 kap kulturmiljölagen krävs tillstånd för att rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning. Regelverket gäller även okända fornlämningar. Hänsyn är även påkallad enligt 30 § skogsvårdslagen.

Kungörelse

Beslut om kungörelsedelgivning, se bilaga 3. Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen enligt bilaga 4, formulär nr 11.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avd. C, vilka gäller omedelbart.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit landshövding Ingemar Skogö, beslutande, och naturvårdshandläggare Kristina Hanson, föredragande, samt

länsråd Anders Åhlund,

chefsjurist Caroline Wall,

planhandläggare Magnus J Johansson,

antikvarie Helena Fennö och

enhetschef Anna Fridén.

Ingemar Skogö

Kristina Hanson

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
- 2.1 Skötselplanekarta
3. Beslut om kungörelsedelgivning
4. Hur man överklagar (formulär nr 11)